

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Кафедра української мови і літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
іноземної та слов'янської
філології

А.М.Коваленко

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
2.15 АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГА-ДОСЛІДНИКА

галузь знань – 01 Освіта /Педагогіка

спеціальність – 014 Середня освіта (Українська мова і література)

освітньо-професійна програма – Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)

Мова навчання – українська

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології

«30» серпня 2019 р.

Голова
Семенов О.М., д.пед.н., професор

Розробник: **Семеног Олена Миколаївна**, д.пед.н., професор кафедри української мови і літератури

Рецензенти:

Омельчук С.А, проректор з наукової роботи Херсонського державного університету, доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України;

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української мови і літератури
Протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри

Семеног О.М., д.пед.н., професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Освітній ступінь: магістр	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 210		Рік підготовки:	
		5-й	5-й
		Семестр	
		2-й	1-й
		Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		34 год.	8 год.
		Консультації	
		2 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		144 год.	194 год.
		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни, що є унікальною в освітньо-професійній програмі і відповідає діяльності науково-дослідної лабораторії «Академічна культура дослідника» кафедри української мови і літератури: формування цінностей академічної культури, зокрема норм академічної доброчесності, мовнокомунікативної компетентності особистості педагога-дослідника, умінь операційної обробки і моделювання академічних текстів різних жанрів, у тому числі засобами цифрових технологій; готовності здійснювати ефективне діалогове спілкування у процесі презентації матеріалів та результатів дослідження, зокрема, в межах з науковою спільнотою на основі суб'єкт-суб'єктних відносин.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування цінностей академічної культури, зокрема норм академічної доброчесності; знань з питань академічної етики, культури академічної комунікації;
- формування когнітивно-дискурсивних умінь операційної обробки і моделювання академічних текстів різних жанрів, у тому числі засобами цифрових технологій;
- формування готовності здійснювати ефективне діалогове спілкування у процесі презентації матеріалів та результатів дослідження, зокрема, з науковою спільнотою на основі суб'єкт-суб'єктних відносин.

Мета і завдання **навчальної дисципліни спрямовані на формування у магістрантів:**

- здатності розв'язувати складні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру у процесі професійної діяльності в галузі мовознавства і мовної освіти та / або навчання, що передбачає удосконалення вмінь та навичок професійно-педагогічної комунікації державною мовою (**інтегральна компетентність**);

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування у магістрів передбачених освітньою програмою компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1 ЗК 2 ЗК 3 ЗК 5 ЗК 6 ЗК 7 ЗК 8 ЗК 9	Знання та розуміння специфіки професії і предметної галузі, основних концепцій, базових філологічних понять. Здатність діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності. Здатність цінувати різноманітність та мультикультурність світу, керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці. Здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз, систематизацію, критичне осмислення
-------------------------------------	--	--

		<p>інформації з різних джерел; навички використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>Здатність діяти відповідально і свідомо, дотримуватися трудової дисципліни, планування та управління часом.</p> <p>Здатність визначати, формулювати та розв'язувати складні професійно-педагогічні проблеми, які вимагають інтеграції знань та практичних умінь з різних наук.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою, уміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне та писемне мовлення.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ПК-1 ПК-2 ПК-3 ПК-4 ПК-5 ПК-6 ПК-8 ПК-10</p>	<p>Здатність самостійно опанувати нові знання за спеціальністю, вільне володіння науковим інструментарієм у галузі філологічної та методичної науки для використання у професійній діяльності.</p> <p>Здатність осмислювати мистецтво слова як систему, розуміти еволюційний шлях розвитку української мови та мовознавства, української / світової літератури та літературознавства.</p> <p>Здатність до формування індивідуального ораторського стилю; уміння чітко і зрозуміло висловлювати думку, використовуючи знання законів техніки мовлення; вести розгорнутий академічний монолог/діалог із фахової проблематики (лекція, доповідь, виступ, огляд, промова тощо), володіти полемічним мистецтвом.</p> <p>Здатність виконувати різні види лінгвістичного, літературознавчого аналізу, до опанування технології роботи з фаховим текстом, реферувати, анотувати, редагувати, перекладати, укладати, нормативно вживати засоби наукової мови.</p> <p>Здатність орієнтуватися в основних тенденціях суспільного життя, мовної освіти та визначати власну позицію, вивчати, критично осмислювати й упроваджувати у власну педагогічну та наукову діяльність передовий український та світовий досвід відомих науковців та вчителів.</p> <p>Володіння методологією і методами наукового</p>

		дослідження, уміння виконувати завдання проблемно-пошукового, дослідницького, творчого характеру. Здатність виконувати комплексний дослідницький проект з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії). Уміння організовувати освітній процес як педагогічну взаємодію, спрямовану на розвиток учнів або студентів.
--	--	--

2. Передумови для вивчення дисципліни

Зміст курсу тісно пов'язаний з попередньо вивченими навчальними дисциплінами: «Сучасна українська літературна мова», «Стилістика української мови», «Культура української мови», «Лінгвістичний аналіз тексту», «Педагогіка».

3. Результати навчання за дисципліною

Результати навчання за дисципліною базуються на програмних результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою, є достатніми для успішного здійснення професійної діяльності, компетентного вирішення складних завдань інноваційного та дослідницького характеру в галузі мовної освіти, а також /або подальшого навчання на третьому рівні освітньо-наукового циклу вищої освіти – 8-му кваліфікаційному рівні НРК, підвищення наукового рівня в аспірантурі закладів вищої освіти і науково-дослідних установ України та за кордоном.

Методи навчання: проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний (участь студентів у вебінарах, тренінгах, конференціях).

Програмні результати навчання		
Знання:	ПРЗ 1	Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень. Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української
	ПРЗ 4	
	ПРЗ 6	
	ПРЗ 7	
	ПРЗ 9	

	ПРЗ 10	<p>мови</p> <p>Розуміння методів та прийомів навчання/викладання української мови в закладах освіти; базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики української мови.</p> <p>Знання полемічного мистецтва, техніки мовлення, експресивно-логічних засобів мови.</p> <p>Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.</p>
Уміння:	ПРУ 1 ПРУ 2 ПРУ 3 ПРУ 4 ПРУ 6 ПРУ 8 ПРУ10	<p>Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики української мови.</p> <p>Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.</p> <p>Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.</p> <p>Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій.</p> <p>Здатний/а діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).</p> <p>Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення.</p>
Комунікація	ПРК 1 ПРК 2 ПРК 3	<p>Вільне компетентне спілкування державною мовою з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.</p> <p>Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп; педагогічна комунікація у процесі навчання/викладання української мови.</p>

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90-100	<p><i>Відмінно</i> – високий рівень володіння теоретичними знаннями культури наукової мови, академічної риторики, полемічного мистецтва, техніки мовлення, експресивно-логічних засобів мови; володіє базовими уявленнями про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури; достатньою мірою володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури; уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності; уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; уміє виділяти в науковому тексті основні проблеми, визначати їх актуальність, пояснювати ключові слова, дотримуватися в науковому тексті правильності, смислової точності, логічної послідовності, змістовності, інформаційної і змістової насиченості; володіти лексичними, морфологічними, синтаксичними нормами; редагувати (вчитувати, обробляти, переробляти) науковий текст відповідно до вимог наукового стилю; дотримуватися відповідних вимог щодо цитування з першоджерел, «непрямого» цитування, «некоректного цитування» з наукових джерел; оформлювати цитати-тези або докази; цитати-аргументи, дотримуватися правильності, чистоти, точності, логічності, виразності мови; володіти морфологічними, лексичними, синтаксичними нормами; бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії); ефективно взаємодіє в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп.</p>
82-89	<p><i>Добре</i> – достатній рівень володіння теоретичними знаннями й уміннями читати, сприймати науковий текст; виділяти головну, суттєву інформацію; аналізувати тексти наукового стилю різних жанрів; виділяти в науковому тексті основні проблеми, визначати їх актуальність, пояснювати ключові слова, дотримуватися в науковому тексті правильності, смислової точності, логічної послідовності, змістовності, інформаційної і змістової насиченості; володіти лексичними, морфологічними, синтаксичними нормами; редагувати (вчитувати, обробляти,</p>

	<p>переробляти) науковий текст відповідно до вимог наукового стилю; дотримуватися відповідних вимог щодо цитування з першоджерел, «непрямого» цитування, «некоректного цитування» з наукових джерел; оформлювати цитати-тези або докази; цитати-аргументи, дотримуватися правильності, чистоти, точності, логічності, виразності мови; володіти морфологічними, лексичними, синтаксичним нормами. . Відповідь логічна, послідовна, змістовна.</p>
74-81	<p><i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками. Студент показав середньо-достатній рівень сформованості уміннями читати, сприймати науковий текст; виділяти головну, суттєву інформацію; аналізувати тексти наукового стилю різних жанрів; виділяти в науковому тексті основні проблеми, визначати їх актуальність, пояснювати ключові слова, дотримуватися в науковому тексті правильності, смислової точності, логічної послідовності, змістовності, інформаційної і змістової насиченості; володіти лексичними, морфологічними, синтаксичними нормами; редагувати (вчитувати, обробляти, переробляти) науковий текст відповідно до вимог наукового стилю; дотримуватися відповідних вимог щодо цитування з першоджерел, «непрямого» цитування, «некоректного цитування» з наукових джерел; оформлювати цитати-тези або докази; цитати-аргументи, дотримуватися правильності, чистоти, точності, логічності, виразності мови; володіти морфологічними, лексичними, синтаксичним нормами. Відповідь послідовна, але допускаються неточності у володінні лексичними, морфологічними, синтаксичними нормами.</p>
64-73	<p><i>Задовільно</i> – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями аналізувати тексти наукового стилю різних жанрів; виділяти в науковому тексті основні проблеми, визначати їх актуальність, пояснювати ключові слова, дотримуватися в науковому тексті правильності, смислової точності, логічної послідовності, змістовності, інформаційної і змістової насиченості; володіти лексичними, морфологічними, синтаксичними нормами; редагувати (вчитувати, обробляти, переробляти) науковий текст відповідно до вимог наукового стилю; дотримуватися відповідних вимог щодо цитування з першоджерел, «непрямого» цитування, «некоректного цитування» з наукових джерел; оформлювати цитати-тези або докази; цитати-аргументи, дотримуватися правильності, чистоти, точності, логічності, виразності мови; володіти морфологічними, лексичними, синтаксичним нормами. Відповідь неповна, не завжди чітка, логічна, послідовна, допускаються неточності у володінні лексичними, морфологічними, синтаксичними нормами.</p>

60-63	<p><i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього. Студент показує нижче середнього рівень сформованості вмінь аналізувати тексти наукового стилю різних жанрів; виділяти в науковому тексті основні проблеми, визначати їх актуальність, пояснювати ключові слова, дотримуватися в науковому тексті правильності, смислової точності, логічної послідовності, змістовності, інформаційної і змістової насиченості; володіти лексичними, морфологічними, синтаксичними нормами; редагувати (вчитувати, обробляти, переробляти) науковий текст відповідно до вимог наукового стилю; дотримуватися відповідних вимог щодо цитування з першоджерел, «непрямого» цитування, «некоректного цитування» з наукових джерел; оформлювати цитати-тези або докази; цитати-аргументи, дотримуватися правильності, чистоти, точності, логічності, виразності мови; володіти морфологічними, лексичними, синтаксичним нормами. Відповідь неповна, допускаються неточності у володінні лексичними, морфологічними, синтаксичними нормами, допускаються фактичні помилки.</p>
35-59	<p><i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни. Студент показує низький рівень сформованості вмінь аналізувати тексти наукового стилю різних жанрів. Студент не володіє навчальним матеріалом, не спроможний відтворити загальновідомі мовні явища й положення.</p>
1-34	<p><i>Незадовільно</i> – низький рівень знань, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.</p>

Розподіл балів

Поточний контроль																			Ра- зом	Сума
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2									РОЗДІЛ 3					76	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19		
Поточний контроль																				
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
Контроль самостійної роботи																				
8					8									8					24	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: тестування, наукові статті, відгуки-рецензії, підготовлені студентами, наукові проекти, презентації результатів виконаних студентами завдань та досліджень, контрольна робота, виступи (доповіді, промови, організація дискусії на наукових конференціях тощо).

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГА-ДОСЛІДНИКА: ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ, ЦІННОСТІ

Тема 1.1. Ключові поняття курсу.

Академічна культура – основа дослідницького навчання в університеті.
Цінності академічної культури. Бухарестська декларація етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі.

Тема 1.2. Академічна культура майбутнього педагога-дослідника – основа дослідницького навчання в університеті.

Академічні традиції університетів: ретроспективні аспекти.
Посткласичний університет та академічна культура.

Тема 1.3. Сутність та структура академічної культури педагога-дослідника.

Сутність академічної культури педагога-дослідника. Компоненти академічної культури. Лінгвокультурологічний, когнітивний, креативно-технологічний аспекти академічної культури.

Тема 1.4. Академічна культура та етика майбутнього педагога-дослідника у вищій школі.

Академічна доброчесність (academic integrity). Закон України «Про освіту», стаття 48 (2017)

Академічна доброчесність – моральний кодекс та етичні правила цивілізованого наукового та освітнього співтовариства. Проблеми наукової доброчесності в сучасному науковому середовищі. Морально-етичні цінності майбутнього педагога-дослідника: професійний обов'язок, соціальна відповідальність, академічна честь, повага до іншої людини.

РОЗДІЛ 2 ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГА-ДОСЛІДНИКА

Тема 2.1. Наукова мовна культура педагога-дослідника.

Текстово-жанровий підхід до формування академічної культури.

Архітектоніка різних жанрів наукового дискурсу.

Тема 2.2. Наукові тексти різних жанрів: властивості і структурно-сміслові компоненти

Наукові тексти академічного підстилю (статті, дисертації, монографії). Академічний текст, академічний дискурс. Принципи укладання наукових текстів. Положення про Національній репозитарій академічних текстів (2017). Функціональна грамотність педагога-дослідника. Чесноти дослідника, плагіат та списування.

Тема 2.3. Культура читання наукового тексту.

Особливості аналітико-критичного читання (постановка питань, сортування матеріалу під певним кутом зору, коментарі до фрагментів тексту, рецензування тексту). Операційна обробка наукового тексту. Заголовок наукового тексту. Номінативна, інформативна, експресивно-апелятивна функції заголовка.

Тема 2.4. Редагування наукового тексту.

Особливості редагування наукового тексту. Види редагування: вичитка; скорочення; обробка; переробка. Мовні засоби української наукової мови

Типові недоліки в оформленні наукового тексту (статті, рецензії, відгуку, анотації). Вимоги до заголовка: відповідність означеній проблемі, лаконічність, однозначність, конкретність.

Змістова насиченість і змістова коректність наукової інформації в основній частині. Збереження концептуальної ідеї дослідження. Логіка переходів від одного параграфу до наступного. Стилистична одноманітність формулювань. Дотримання принципу авторської скромності. Висновки наукової роботи: узгодженість між назвою, метою, завданнями і висновками. Типові помилки при цитуванні.

Тема 2.5. Лексикографічна культура дослідника. Використання словників і довідкової літератури в роботі з науковим текстом.

Бібліографічна культура. Опрацювання літературних джерел. Бібліографічний опис. Робота з українськими ресурсами мережі Інтернет. Оформлення прізвищ та ініціалів у науковому тексті та у списку використаних джерел.

Тема 2.6. Переклад наукового тексту.

Проблеми перекладу наукових текстів. Форми та види перекладу. Переклад термінів галузі. Машинний переклад наукових текстів. Причини виникнення помилок під час комп'ютерного перекладу. Принципи укладання наукових текстів: принципи змістовної насиченості, наукової інформативності, новизни, змістової закінченості, проблемності. Саморедагування. Авторський стиль наукового письма.

Тема 2.7. Термінологічна культура.

Цінність терміна в науковому тексті. Наукова термінологія. Основні вимоги до термінів: точність, асоціативність, варіативність та ін. Особливості синонімії у термінології. Поняття «авторський термін». Науковий лист. Мотиваційний лист. Резюме. Науковий проект. Наукове есе. Заявка на грант. Поняттєво-термінологічний апарат магістерської роботи.

Тема 2.8. Лінгвоперсонологія.

Академічна мовна особистість – ключове поняття лінгвоперсонології. Ідіостиль автора науково-педагогічного тексту. Мовний етикет наукових праць. Покликання як сукупність бібліографічних відомостей про цитовану працю.

Цитування. Види цитат: цитати-тези або докази; цитати-аргументи. Загальні вимоги до цитування. Цитування з першоджерел. «Непряме» цитування. «Некоректне цитування» з наукових джерел. Компіляція і плагіат у наукових публікаціях, у студентських, учнівських роботах.

Тема 2.9. Науковий наставник як мовна особистість.

Наставництво, або менторство. Академічне наставництво. Якості наставника: корпоративність, здатність навчати, відповідальність, якості лідера та ін.

Академічна культура у вимірах культурно-освітнього діалогу особистостей. Наукова стаття дослідника як самостійний науковий твір

Способи викладу в науковому тексті: опис, міркування, розповідь, повідомлення. Їх мета, структурні компоненти, мовні особливості. Наукові тексти-міркування і тексти-докази: семантико-стилістичне розмежування. Індуктивно-дедуктивний і дедуктивно-індуктивний виклад. Міркування-визначення, міркування-порівняння, міркування-доказ і міркування загального типу.

РОЗДІЛ 3. АКАДЕМІЧНА КОМУНІКАЦІЯ

Тема 3.1. Мовленнєва поведінка в усній науковій дискусії, полеміці.

Наукові конференції, наукові дискусії, творчі диспути як засіб вияву культури наукової мови. Персональні медіаресурси (блоги), у т.ч. для позиціонування результатів наукових досліджень у соціальних мережах.

Тема 3.2. Культура академічної комунікації.

Правила коректного ведення дискусії. Наукова полеміка. Коректні полемічні прийоми. Вербальні і невербальні засоби встановлення і підтримки контакту оратора з аудиторією.

Тема 3.3. Діяльність міжнародних організацій, у яких визначено пріоритети академічної порядності й етичної поведінки в дослідженнях

Міжнародний Центр академічної доброчесності (<http://www.academicintegrity.org/icaei/home.php>), Центр Академічної Чесності США, Міжнародна Асоціація Університетів при UNESCO (http://www.iau-aiu.net/sites/all/files/Ethics_Guidelines_FinalDef_08.02.13.pdf), Європейська університетська асоціація (<http://www.eua.be/>), Рада міжнародних шкіл (<http://www.cois.org/>), Національний центр університетів та бізнесу Великої Британії (http://www.ibe.org.uk/userassets/publicationdownloads/ibe_cihe_report_ethics_matters.pdf).

Тема 3.4. Етичні принципи педагога-дослідника у здійсненні академічної комунікації на суб'єкт-суб'єктній, гуманістичній основі.

Європейський кодекс дослідницької доброчесності (European Code of Conduct for Research Integrity) (2017): надійність у забезпеченні якості наукового дослідження, відображене у побудові, методології, аналізі, використанні ресурсів; чесність у розробці, виконанні, рецензуванні, звітуванні та оприлюдненні дослідження у прозорій, чесний спосіб; повага

до колег, учасників дослідницького процесу; відповідальність за дослідження від ідеї до публікації, за управління та організацію дослідження, за навчання, наукове керівництво і наставництво та ін.

Тема 3.5. Культура аудіювання наукового тексту.

Способи аудіювання: зосереджене, уважне, неуважне. Види аудіювання: *нерефлексивне* (уміння уважно слухати), *рефлексивне* (активне втручання в мовлення співбесідника, створення сприятливих умов для спілкування). Основні стилі слухання: рефлексивне, пасивне, емпатичне, критичне. Культура слухання.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Усього	Денна форма				Заочна форма				
		у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек	пр	кон	сп		лек	пр	кон	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
РОЗДІЛ 1. АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГА-ДОСЛІДНИКА: ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ, ЦІННОСТІ										
Тема 1.1. Ключові поняття курсу.	11	2	1	2	6	13	2	1		10
Тема 1.2. Академічна культура майбутнього педагога-дослідника – основа дослідницького навчання в університеті.	13	2	1		10	13	2	1		10
Тема 1.3. Сутність та структура академічної культури педагога-дослідника	16	4	2		10	13	2	1		10
Тема 1.4. Академічна культура та етика майбутнього педагога-дослідника у вищій школі	20	4	6		10	11		1		10
Разом за розділом 1	60	12	10	2	36	50	6	4		40
РОЗДІЛ 2. ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГА-ДОСЛІДНИКА										
Тема 2.1. Наукова мовна культура педагога-дослідника.	10	2	2		6	10				12
Тема 2.2. Наукові тексти різних жанрів: властивості	10	2	2		6	9				12

і структурно-сміслові компоненти										
Тема 2.3. Культура читання наукового тексту	13	1	2		10	8				10
Тема 2.4. Редагування наукового тексту	14	2	2		10	8				12
Тема 2.5. Лексикографічна культура дослідника	13	2	1		10	8				12
Тема 2.6. Переклад наукового тексту	12	1	1		10	8				10
Тема 2.7. Термінологічна культура	14	2	2		10	8				12
Тема 2.8. Лінгвоперсонологія	13	1	2		10	8				10
Тема 2.9. Науковий наставник як мовна особистість	13	1	2		10	8				12
Разом за розділом 2	112	14	16		82	75				102
РОЗДІЛ 3. АКАДЕМІЧНА КОМУНІКАЦІЯ										
Тема 3.1. Мовленнєва поведінка в усній науковій дискусії, полеміці	6,5	0,5	2		4	8		2		10
Тема 3.2. Культура академічної комунікації	6,5	0,5	2		4	8				10
Тема 3.3. Діяльність міжнародних організацій з етики	7	1	2		4	8				12
Тема 3.4. Етичні принципи педагога-дослідника	5	1			4	8				10
Тема 3.5. Культура аудіювання наукового тексту	13	1	2		10	8		2		10
Разом за розділом 3	38	4	8		26	40		4		52
Усього годин	210	30	34	2	144	165	6	8	2	155

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Наукова мовна культура – основа професійної діяльності дослідника	4	2
	З історії становлення і розвитку наукового стилю української мови	4	
2	Мовні засоби української наукової мови	6	2
3	Науковий текст як комунікативний блок	2	
4	Культура читання наукового тексту	2	
5	Редагування наукового тексту	2	
6	Наукова стаття як самостійний науковий твір	4	
7	Наукова рецензія і науковий відгук	2	2
8	Мовленнєва поведінка в усній науковій дискусії, полеміці	4	
9	Комп'ютерна презентація наукового виступу	4	2
	Разом	34	8

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

міжнародні документи

1. Bucharest Declaration on Ethical Values and Principles of Higher Education in the Europe Region. Режим доступу : http://www.iau-aiu.net/sites/all/files/Bucharest_Dec_0.pdf.
2. ETINED Pan-European Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education. Режим доступу: https://www.coe.int/t/DG4/EDUCATION/etined_en.asp
3. Glendinning I. Promoting Maturity in Policies for Plagiarism across Europe and beyond. Режим доступу: https://www.coe.int/t/DG4/EDUCATION/etined/Irene_Glendinning_PragueForum2015.pdf
4. IAU-MCO Guidelines for an Institutional Code of Ethics in Higher Education. Режим доступу: <http://www.iau-aiu.net/content/new-iau-mco-guidelines-institutional-code-ethics-higher-education>
5. Pan-European Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education (ETINED). Режим доступу: https://www.coe.int/t/DG4/EDUCATION/etined/Etined_EthicalPrincipes_en.pdf
6. The European Charter for Researchers. The Code of Conduct for the Recruitment of Researchers.– Brussels, European Commission, 2005. Режим доступу: http://ec.europa.eu/euraxess/pdf/brochure_rights/am509774CEE_EN_E4.pdf
7. Trends in Global Higher Education: Tracking an Academic Revolution. A Report Prepared for the UNESCO 2009 World Conference on Higher Education. Philip G.

Altbach, Liz Reisberg, Laura E. Rumbley. Executive Summary, Published in 2009 by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Paris.

Бухарестская декларация этических ценностей и принципов высшего образования в Европе, 10 августа 2005 г. ЮНЕСКО–СЕПЕС. URL:

[Электронный ресурс]. – Режим доступа:

<http://www.almamater.md/articles/879/ru.html>

Інформаційні ресурси

1. Інформаційний сайт Еразмус+ Україна: <http://erasmusplus.org.ua/>
2. Інформаційний сайт Програми «Еразмус+: Жан Моне» проекту «Європеїзація докторських програм у галузі освіти на засадах інтегрованого та інклюзивного підходів» Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка : <http://jmm.sspu.edu.ua/>
3. Інформаційний сайт Програми «Еразмус+: Жан Моне Київського університету імені Б. Грінченка проекту «Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: рух України до Європейського Союзу» <http://heqes.kubg.edu.ua>
4. Інформаційний сайт мережі освітньої інформації ЄС EURYDICE: <http://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/>.
5. Інформаційний сайт Міжнародного бюро освіти ЮНЕСКО: <http://www.ibe.unesco.org/>
6. Інформаційний сайт Європейського центру вищої освіти CEPES: <http://www.cepes.ro>.
7. Інформаційний сайт Асоціації європейських університетів: <http://www.eua.be>.
8. Інформаційний сайт Європейської асоціації закладів вищої освіти EURASHE
9. I(European Association of Institutions in Higher Education): <http://www.eurashe.org>.
10. Інформаційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку. Інформація з питань освіти <http://www.oecd.org/education/>
11. Інформаційний сайт Світового банку. Індикатор: освіта : <https://data.worldbank.org/indicator>
12. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>.
13. Офіційний сайт Міністерства юстиції України <http://www.informjust.kiev.ua>
14. Інформаційний сайт Center on International Education Benchmarking: <http://ncee.org/>
15. Інформаційний сайт UNESCO Institute for Statistics: <http://uis.unesco.org/>

Ресурси міжнародних і національних структур

1. Academic Integrity. Режим доступу: http://www.academia.edu/Documents/in/Academic_Integrity
2. Committee on publication ethics. Code of Conduct. Режим доступу: <http://publicationethics.org/resources/code-conduct>
3. Promoting Academic Integrity in Online Education. Режим доступу: <http://cdn.facultyfocus.com/wp-content/uploads/2012/11/promotingacademic-integrity-in-online-edu2.pdf>

4. The European Science Foundation. Fostering Research Integrity in Europe. Режим доступу: http://forschung.univie.ac.at/fileadmin/user_upload/dle_forschung/Ombudsstelle/research_integrity_exreport.pdf
5. The European Science Foundation. The European Code of Conduct for Research Integrity. Режим доступу: http://www.staffs.ac.uk/assets/codeconduct-research-integrity_tcm44-77426.pdf
6. The International Center for Academic Integrity . Режим доступу: <http://www.academicintegrity.org/icai/home.php>
7. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку. Режим доступу: <http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2015-07-17/2015.pdf>
8. Етичний кодекс ученого України. – Національна академія наук України, 2009. Режим доступу: <http://www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf> 227
9. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
10. Мережа globethics.net . Режим доступу: <http://www.globethics.net/>
11. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. – К.: Таксон, 2016. – 234 с.

Довідник з академічної доброчесності для школярів / уклад. М.В. Григор'єва, О.І. Крикова, С.Г. Певко; за заг. ред. О.О. Гужви. 3-є вид., випр. і доп. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. 66 с. URL: https://drive.google.com/file/d/19nOAsorJfuCL_1T0wdxDHkxW2PxEj4g/view (дата звернення: 02.04.2019).

12. Курбатов С.В. Феномен університету в контексті часових та просторових викликів: монографія / С. В. Курбатов. — Суми : Університетська книга, 2014.-262 с.
13. Регейло І. Ю. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації України у ХХ–на початку ХХІ столітті: монографія.– К.: Освіта України, 2014.–704 с.
14. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: Монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні / П.О. Селігей. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. – 627 с.
15. Мацько Л. І. Українська наукова мова (теорія і практика) : навчальний посібник / Л. І. Мацько, Г. О. Денискіна. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. — 272 с.
16. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf> (дата звернення: 07.04.2019)
17. Основи бібліографічного опису. Складання бібліографічних списків. URL: www.library.ukma.edu.ua/fileadmin/.../Osnovu_bibliogr_opusy.pdf (дата звернення: 31.03.2019).

18. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посібник / О. М. Семенов. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 216 с.
19. Семенов О. Лінгвоперсонологія : навч. посіб. / Олена Семенов. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 192 с.
20. Семенов О., Вовк М. Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету : [монографія] / Олена Семенов, Мирослава Вовк. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 284 с.
21. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація. Київ: НАДУ, 2008. 184 с.
URL:http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/c0815324-6801-436a-9214-67c1bb53edb7.pdf
22. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Київ, 2016. 61 с. URL:
<http://www.saiup.org.ua/resursy/osnovyakademichnogopysma-metodychnirekomendatsiyi-ta-programa-kursu/> (дата звернення: 02.04.2019).

Статті

1. Абрамов Е.Г. Какой должна быть аннотация к научной статье / Е.Г. Абрамов // Научная периодика: проблемы и решения. – М., 2012. – Т. 2, № 3. – С. 4–6.
2. Американська асоціація університетських професорів // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 257–258.
3. Андрущенко В.П. Основні характеристики європейської університетської освіти та можливості їх реалізації в системі освіти України / В.П. Андрущенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5 «Педагогічні науки: реалії та перспективи». – К., 2011. – Вип. 26. – С. 3–15.
4. Бакіров В.С. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку. Основні результати дослідження за проектом №49169. URL: <http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2015-07-17/2015.pdf> (дата звернення: 02.02.2019).
5. Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність: академічні та громадянські чесноти / М. Бойченко // Філософська думка. – К., 2014. – № 5. – С. 110–122.
6. Бойченко Н.М. Етичні аспекти університетських цінностей / Н.М. Бойченко // Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. – К.: Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2014. – № 1 (1). – С. 37–43.
7. Войтел С. Підготовка роботи до публікації / С. Войтел // Морфологія. – Дніпропетровськ, 2013. – Т. VII, № 1. – С. 101–102.

8. Гапон Н. Ставлення студентів до виявів академічної нечесності: крос-культурний аналіз / Н. Гапон, А. Худзічка-Чупала, А. Лупіна-Вегенер // Вісник Львівського університету. Серія «Філософські науки». – Львів, 2013. – Вип. 16. – С. 241–248.
9. Гончаренко С. Етичний кодекс ученого / С. Гончаренко; Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтавський національний педагогічний ун-т імені В.Г. Короленка // Естетика і етика педагогічної дії: зб. наук. пр. – Київ-Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2011. – Вип. 1. – С. 25–34.
10. Гуманенко О.О. Місце рецензії в історії наукової періодики / О.О. Гуманенко // Наукові записки Української академії друкарства. Серія «Соціальні комунікації». – Львів, 2015. – Вип. 1 (50). – С.15–20.
11. Гунчак В.М., Чепига М.П. Кодекс честі викладача як перешкода академічній нечесності і поблажливості / В.М. Гунчак, М.П. Чепига // Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. – Львів, 2011. – Т. 13, № 3 (49). – С. 14–23.
12. Джонс Р.М. Академічна корупція в Україні // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м.Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 261–268.
13. Дикань С.А. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання / С.А. Дикань // Безпека життєдіяльності: всеукр. наук.-попул. журн. – К., 2007. – № 5. – С. 16–20.
14. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії / Т. Добко // Дух і літера. Спец. вип. «Університетська автономія». – К., 2008. – № 19. – С. 93–102.
15. Євсєєва Г.П. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій / Г.П. Євсєєва, М.В. Савицький // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – Дніпропетровськ, 2014. – № 8. – С. 54–62.
16. Женченко М.І. Оформлення публікацій у наукових журналах і збірниках: вимоги стандартів та видавничі реалії (на прикладі наукових видань НАН України) / М.І. Женченко // Наука України у світовому інформаційному просторі. – К.: Академперіодика, 2011. – Вип. 5. – С. 125–136.
17. Івасишина Т. Посилання чи покликання? Українська мова. 2010. № 1. С. 99.
18. Ковальова А. Проблеми академічного плагіату та авторського права у цифровому просторі України / А. Ковальова // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики: зб. наук. пр. – К., 2013. – Ч. 21: Електронні інформаційні ресурси. – С. 61–71.
19. Кодекс етики університету Конкордія // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 231–256.
20. Лайберг М., Немоловська Т. Списування: український і американський досвід // Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 269–271.
21. Нортвудський університет (американський приватний університет, заснований у 1959 р.). Кодекс етики // Прозорість і корупція в системі вищої

- освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). – К.: Таксон, 2003. – (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). – С. 259 – 260.
22. Осин Е.Н. Ясность – сестра цитирования: немного об искусстве аннотации / Е.Н. Осин // Организационная психология. – М., 2013. –Т. 3, № 1. – С. 2–7.
23. Рижак Л. Євроінтеграція вищої освіти України: аксіологічний вимір / Л. Рижак // Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія «Філософські науки». – Львів, 2008. – Вип. 11. – С. 27–37.
24. Ромакін В.В. Мотивації, переконання та поведінка українських і американських студентів бакалаврату щодо норм академічної культури / В.В. Ромакін // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія «Педагогіка». – Миколаїв, 2010. – Вип. 123, Т. 136. – С.34–41.
25. Semenoh O. Researcher's academic culture in the educational space of the university: linguo-axiological approach / O. Semenoh // Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. – Ivano-Frankivsk, 2017. – Vol. 4, No. 1. – P. 26–33
26. Семенов О.М. Мовнокомунікативна особистість академічного учителя-лідера крізь призму лінгвопраскеології / Quo vadis humanitaris? Książka pamiątkowa z okazji 65-lecia prof. J. Pawlikowi.- O. Sinkiewicz, A.Kordonski, R. Kordonski.- Wyd-wo VERBINUM.- Warszawa – Lwow – Kijow.- 2017.- P.465-480.
27. Семенов О. Наставництво в науці і освіті: морально-етичні та естетичні цінності / Олена Семенов // Самореалізація пізнавально-творчого потенціалу особистості в інноваційній освіті: [монографія] / [за ред. проф. М.О. Лазарєва]. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. – С.119-136.
28. Семенов О. М. Наставництво в науці і освіті дорослих / О. М. Семенов // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія: Педагогічні науки / редкол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. – Кропивницький : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. – Вип.152. – С. 46–51.
29. Семенов О. М. Семен Устимович Гончаренко як акмеособистість у царині методології науково-педагогічних досліджень / О. М. Семенов // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2016. – Вип. 4 (10). – С. 117–120. <http://fmojournal.fizmatsspri.sumy.ua/publ/4-1-0-127>
30. Семенов О. М. Академічна лекція і академічний учитель в цифрову епоху: праксеологічний підхід / О. М. Семенов // Фізико-математична освіта : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Фізико-математичний факультет ; редкол.: Ф. М. Лиман, В. С. Іваній, М. В. Каленик та ін. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. – Вип. 2 (12). – С. 140–146.
31. Семенов О. Електронні освітні ресурси в лінгвометодичній підготовці педагога-дослідника / О. Семенов // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. - 2016. – № 10. – С. 123-134. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2016_10_13.
32. Семенов О.М. Формування академічної культури майбутніх педагогів-дослідників в умовах цифрового творчого середовища як наукова проблема /

О.М. Семенов, О.В. Семеніхіна // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2017. –Т.16 . – №6 . – С.21-31.

33. Семенов Е. Н. Культура работы учителя с текстом научной коммуникации / Е. Семенов // Scientific Journal «ScienceRise», 2015. - Том 10/5 (15).- С.25-31. <http://journals.uran.ua/sciencerise/article/view/51930>

34. Семенов О. «Цифрові нарративи в методичній підготовці майбутніх учителів української мови і літератури», Професіоналізм педагога : теоретичні й методичні аспекти, вип. 5, № 2, с. 46-48, 2017.

35. Семенов О. «Академічна лекція і академічний учитель в цифрову епоху: праксеологічний підхід», Фізико-математична освіта, № 2, с. 140-146, 2017.

36. Фініков Т. Академічна доброчесність: глобальний контекст та національна потреба. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. С. 11–13.

Електронні ресурси

1. Академічне письмо та бібліографія - Головна. – Назва з екрану. – Режим доступу: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.
2. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України. – Назва з екрану. – Режим доступу: mon.gov.ua/content/Новини/.../academichna-dobrochesnist.pdf.
3. Бакіров В. С. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку. Основні результати дослідження за проектом No 49169. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2015-07-17/2015.pdf>.
4. Етичний кодекс викладача та студента [Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу]. – Назва з екрану. – Режим доступу: http://nung.edu.ua/files/attachment_news/etic_codex.pdf.
5. Кодекс честі викладача державного вищого навчального закладу [Криворізький національний університет]. – Назва з екрану. – Режим доступу: ktu.edu.ua/uploads/files/.../kodex_vykladacha.doc.
6. Кодекс честі Національного технічного університету України - КПІ. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://kpi.ua/code>.
7. Пан бібліотекар. Блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.бібліотекар.укр/.
8. Про Етичний кодекс ученого України. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.
9. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>.
10. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: DSpace. – Назва з екрану. – Режим доступу: ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.

11. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDV-qvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>. 48
12. Стили оформлення бібліографічних посилань для міжнародних публікацій. Ч. 1. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.library.ukma.edu.ua/.../Styli_oformlennya_bibliohrafichnykh.
13. Українські наукові журнали: Головна. – Назва з екрану. – Режим доступу: usj.org.ua/.
14. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». – Назва з екрану. – Режим доступу: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf.
15. Cite This for Me. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://www.citethisforme.com/>.
16. Committee on Publication Ethics: (COPE): Promoting integrity in research publication. – Назва з екрану. – Режим доступу: publicationethics.org/.
17. Plagiarism.org - Best Practices for Ensuring Originality in Written Work. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.plagiarism.org/.

Підручники, посібники, навчально-методичні видання

1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Введ. з 01.07.2016. – К.: УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).
2. Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права / С.В. Бондаренко. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. – 288 с.
3. Етичний кодекс ученого України [проект]. – К.: Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. – 16 с.
4. Ідея Університету: Антологія / Упоряд. М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська. – Львів: Літопис, 2002. – 304 с.
5. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. з алгоритмічними приписами. / Г.С. Онуфрієнко. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.
6. Основи наукового мовлення: навч.-метод. посіб. / уклад.: О.А. Бобер, С.А. Бронікова, Т.Д. Єгорова та ін.; за ред. І.М. Плотницької, Р.І. Ленди. – К.: НАДУ, 2012. – 48 с.
7. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: метод. посіб. / за ред. Н.В. Стукало. – Дніпропетровськ: ДНУ імені Олеся Гончара, 2013. – 44 с.
8. Право інтелектуальної власності: акад. курс: підруч. для студ. вищих навч. закладів / О.П. Орлюк, Г.О. Андрощук, О.Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. О.П. Орлюк, О.Д. Святоцького. – К.: Вид. дім «Ін Юре», 2007. – 696 с.
9. Семенов О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / О.М. Семенов, О.Л. Фаст. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. – 220 с.

10. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О.М. Семенов. – 2-ге вид., стереотип. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 216 с. – (Серія «Альма-матер»).
11. Студентська науково-дослідницька робота (Нормативно-методичні рекомендації). – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 58 с.
12. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посіб. / Є.І. Ходаківський, В.П. Якобчук, І.Л. Литвинчук. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 276 с.
13. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. – К., 2016. – 61 с.
14. Яхонтова Т.В. Основи англомовного наукового письма: навч. посіб. для студентів, аспірантів і науковців / Т.В. Яхонтова. – 2-ге вид. – Львів: ПАІС, 2003. – 220 с.
15. Bailey S. Academic writing: a handbook for international students / S. Bailey. – 3rd ed. – London, New-York: Routledge, 2011. – 314 p.
16. Zobel J. Writing for Computer Science / J. Zobel. – 3rd ed. – London: Springer-Verlag London Ltd, 2014. – 285 p.
17. Code of ethics of the Ukrainian Fulbright Association. Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України / Харківська правозахисна група. – Харків: Права людини, 2008. – 32 с.

Словники

1. Струганець Л. Культура мови. Словник термінів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. – 2000. – 87 с.
2. Сурмін Ю. Науковий текст: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. – К.: НАДУ, 2008. - 184 с.
3. Українська мова: Енциклопедія / НАН України; Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні; Інститут української мови / В.М. Русанівський (голова ред. кол.). – 2. вид., випр. і доп. – К.: Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2004. – 824 с.
4. Українсько-російський словник наукової термінології / За заг. ред. Л.О.Симоненко. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2004. – 416с.
5. Фразеологічний словник української мови. У 2 книгах. Друге видання. – К.: Наукова думка. – 1999. – Кн. 1, 2.
6. Хоружий Г. «Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти», Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 320 с., 2012.
7. Чак Є. Д. Складні випадки правопису та слововживання. – К. : А.С.К., 1998. – 272с.
8. Шевчук С.В. Разом, окремо, через дефіс. А–Я: Орфографічний словник: 32000 слів: Найуживаніші слова і словосполучення. Найновіші запозичення. Спеціальна різногалузева термінологічна лексика. – К.: А.С.К., 2006. – 416 с.
9. Шевчук С.В. Російсько-український словник ділового мовлення. – 2-ге вид., переробл і доповн. - К.: Вища шк., 2008.- 2008.- 487 с.
10. Широков В.А., Шевченко І.В., Рабулець О.Г., Костишин М., Пещак М.М. Словники України – інтегрована лексикографічна система. Електронний ресурс /

НАН України; Український мовно-інформаційний фонд. – К., 2001. – 1 електрон. опт. диск (CDR).

11. Тихонкова І.О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням) / І.О. Тихонкова // Наука України у світовому інформаційному просторі: [зб. наук. пр.] / НАН України. – К., 2015. – Вип. 11. – С. 100–106.

12. Білоус М., Сербенська О. Екологія українського слова. Практичний словник-довідник. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Франка, 2005. – 88 с.

13. Бук С. 3000 найчастотніших слів наукового стилю сучасної української мови / Наук. ред. Ф. С. Бацевич. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – 192 с.

14. Вассер С. П., Дудка І. О., Єрмоленко В.І., Зерова М. Д., Ільченко А.Я. Російсько-український словник наукової термінології: Біологія. Хімія. Медицина / НАН України; Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні / О.Л. Бельгард (ред.). — К. : Наук. думка, 1996. — 660с.

15. Гринчишин Д. Г., Капелюшний А. О., Пазяк О. М., Сербенська О. А., Терлак З. М. Словник труднощів української мови: Близько 15000 слів / С.Я.Єрмоленко (ред.). — К. : Радянська школа, 1989. — 336с.

16. Дзюбишина- Мельник Н. Я., Дужик Н. С., Єрмоленко С. Я., Ленець К. В., Пустовіт Л. О. Культура мови на щодень / НАН України; Інститут української мови / С.Я. Єрмоленко (ред.). — К. : Довіра, 2000. — 170с.

17. Єрмоленко С.Я., Бибик С.П., Тодор О.Г. Українська мова: Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / С.Я.Єрмоленко (ред.). – К.: Либідь, 2001. – 224с.

18. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. – К.: Вид. центр "Академія", 1998. – 712 с.

19. Карачун В.Я. Орфографічний словник наукових і технічних термінів: Правопис. Граматика: Понад 30 000 слів. – К.: Криниця, 1999. – 524с.

20. Кочерган М.П. Словник російсько-українських міжмовних омонімів. – К.: Академія, 1997. – 400 с.

21. Пономарів О.Д. Фонема г і г: Словник і коментар. – К.: Вид. центр "Просвіта", 1997. – 40 с.

22. Практичний словничок нормативних висловів / Упоряд. А. Сербенська. – Львів: НТШ, 2002. – 35с.

23. Селіванова О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля – К., 2006. – 716 с.

24. Словник-довідник з культури української мови / Д.Гринчишин, А.Капелюшний, О.Сербенська, З.Терлак. – К.: Знання, 2004. – 367 с.

25. Струганець Л. Культура мови. Словник термінів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. – 2000. – 87 с.

26. Українська мова: Енциклопедія / НАН України; Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні; Інститут української мови / В.М. Русанівський (голова ред. кол.). – 2. вид., випр. і доп. – К.: Видавництво "Українська енциклопедія" ім. М.П. Бажана, 2004. – 824 с.

27. Фразеологічний словник української мови. У 2 книгах. Друге видання. – К.: Наукова думка. – 1999. – Кн. 1, 2.

28. Шевчук С.В. Разом, окремо, через дефіс. А–Я: Орфографічний словник: 32000 слів: Найуживаніші слова і словосполучення. Найновіші запозичення. Спеціальна різногалузева термінологічна лексика. – К.: А.С.К., 2006. – 416 с.

Інтернет-ресурси

<http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>

<http://chak-chy-pravylno-my-hovorymo.wikidot.com/>

<http://kultura-movy.wikidot.com/>

<http://rodovyi-vidminok.wikidot.com/>

<http://www.madslinger.com/mova/pravopys-2007/>

<http://nepravylno-pravylno.wikidot.com/>

<http://ros-ukr-idioms.wikidot.com/>

<http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>